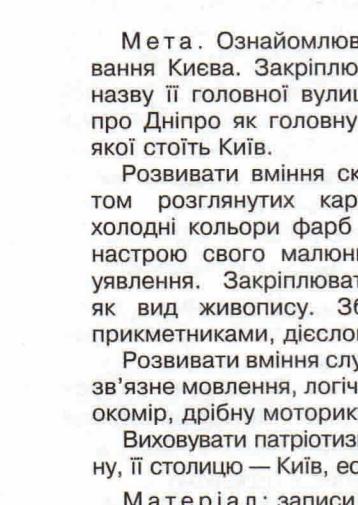

КИЇВ – давній і сучасний

29 травня – День Києва

Комплексне заняття для старших дошкільнят

Прилучення дітей до культури минулого і сучасного свого народу, формування у них національної свідомості, розширення уявлень про рідну країну – пріоритетні завдання громадянського виховання. Їх реалізація буде ефективнішою, якщо здійснюватиметься системно під час різних видів дитячої діяльності, насамперед мовленнєвої та образтворчої. Запропоноване заняття, спрямоване на виконання цих завдань, доцільно приурочити до Дня Києва, який традиційно відзначається в останню неділю травня. Фрагменти заняття можна використовувати для міні-занять або інших форм роботи у повсякденні. Автор – **Ірина ТЕРЕЩЕНКО**, методист з дошкільної освіти ММЦ відділу освіти, м. Славутич, Київська обл.

Мета. Ознайомлювати дітей з історією заснування Києва. Закріплювати знання про столицю, назву її головної вулиці, інших історичних місць, про Дніпро як головну річку України, на берегах якої стоїть Київ.

Розвивати вміння складати розповідь за змістом розглянутих картин, добирати теплі чи холодні кольори фарб для передачі відповідного настрою свого малюнка. Формувати просторові уявлення. Закріплювати уявлення про пейзаж як вид живопису. Загачувати словник дітей пріметниками, дієсловами, іменниками.

Розвивати вміння слухати розповідь вихователя, зв'язане мовлення, логічне мислення, пам'ять, уяву, окомір, дрібну моторику.

Виховувати патріотизм, почуття гордості за Україну, її столицю – Київ, естетичні почуття, акуратність.

Матеріал: записи пісень; фотознімки з видами сучасного та давнього Києва; аркуш формату А3, на якому написаний акровіш про Україну; репродукції картин С.Шишака: "Київська весна", "Зелений Київ над Дніпром"; фарби, пензлики, ємкості з водою, мольберти, заготовлені аркуші паперу формату А3 для кожної дитини; маски із зображенням окуня, щуки, судака, карася, ляща; пазли із зображенням пам'ятника засновникам Києва.

Попередня робота. Розглядання фотографій з альманаху до 1500-річчя з дня заснування Києва. Розучування прислів'їв, приказок. Розглядання картин С.Шишака: "Осінь над Дніпром", "Зима на Володимирській гірці", "Київські фонтани", "Володимирська гірка".

Хід заняття

Звучить уривок з пісні "Українка", муз. Г. Татарченка, сл. А. Демиденка.

Вихователь. Діти, вам сподобалася пісня? Про що вона? (Відповіді дітей). Спробуйте відгадати мою загадку. Зверніть увагу на перші літери рядків (вивішує аркуш формату А3, на якому написано акровіш Лесі Українки, перша літера кожного рядка виділена кольором).

© "Дошкільне виховання", 2011, №5

28

У червоному намисті
Коло річки, в зелен-листі,
Розпишалася калина,
А із нею й топolina.
Їде візник, тихо стане,
На калину ніжно гляне,
А в уяві щось постане...

Вихователь спонукає дітей прочитати слово за виділеними літерами. Активізує знання дітей про акровіш. Пропонує кожному сказать, що для нього значить слово "Україна".

Вихователь. Україна – це наша Батьківщина, наш рідний край, земля, де ми народилися. Україна – це червонна калина за вікном, це дзвінка пісня, що лялеться понад полями. Україна – це народ, який протягом багатьох віків боровся за свою свободу і незалежність. Ми – частина цього народу, діти своєї землі. Ми – українці.

Вихователь спонукає дітей пригадати прислів'я та приказки про рідний край та пояснити, як вони їх розуміють.

Прислів'я про рідний край

- Свій край, як рай.
- Без верби і калини нема України.
- Там земля мила, де мати народила.

Вихователь. А як називається столиця нашої Батьківщини? (Відповіді дітей). Саме про Київ ми сьогодні з вами й поговоримо. Пам'ятаєте, я вас просила, щоб ви розпитали батьків, що вони знають про Київ. Що вони вам розповіли? (Відповіді дітей).

Київ давній

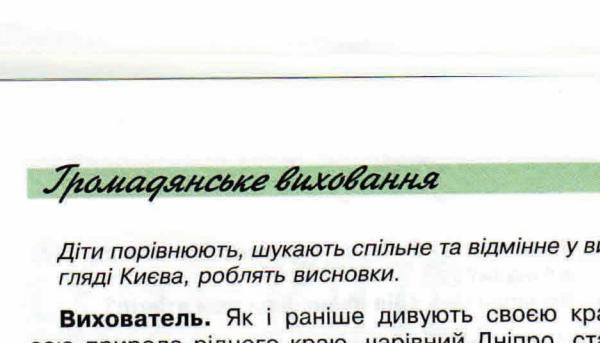
Вихователь пропонує дітям перейти до виставки фотографій давнього Києва та репродукцій картин Сергія Шишака "Зелений Київ над Дніпром", "Київська весна".

Вихователь. Діти, що ви бачите на цих фотографіях? (Відповіді дітей). Як можна одним словом назвати те, що зображено на них? Правильно, це пейзаж. На цих зображеннях зображене місто. А отже, пейзаж

Громадянське виховання

який? Так, міський. Такий вигляд колись мав Київ. До речі, ви його відзначали? Розгляньте давню архітектуру міста, зверніть увагу на церкви. Чи до вподобі вам давній Київ?

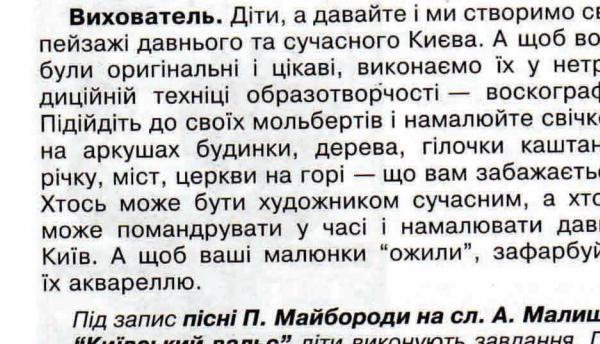
Бесіда за картиною Сергія Шишака "Зелений Київ над Дніпром"

- Що зображено на картині?
- Що ви бачите на передньому плані? А на задньому?
- Як ви гадаєте, яку річку намалював художник?
- Як називається цей міст? (Пішохідний міст).
- Уявіть, що ви стоїте на цьому мосту. Відчуваєте, як теплий весняний вітерець пестить ваші обличчя? Що ви бачите перед собою? Які запахи відчуваєте?
- Які кольори переважають на цій картині?

Вихователь акцентує увагу дітей на тому, що Київ розташований на двох берегах Дніпра – лівому і правому. Дніпро ділить і Київ, і Україну на Лівобережжя і Правобережжя.

Бесіда за картиною Сергія Шишака "Київська весна"

- Що художник зобразив на передньому плані?
- Як ви відзначали каштани?
- На що схожий цвіт каштанів?
- Що зображено на задньому плані?

Вихователь акцентує увагу дітей на тому, що Київ може помандрувати у часі і намалювати давній Київ. А щоб ваші малюнки "ожили", зафарбуйте їх аквареллю.

Рухлива гра "Рибки в Дніпрі"

Для цієї гри потрібна "вудочка", тобто довга мотузка або скакалка, та наголовники для дітей із зображенням окуні, карася, щуки, судака, ляща. "Рибалка" стає в центрі і тримає в руках один кінець "вудочки". Діти-рибки утворюють навколо нього коло. За командою "Лови!" рибалка круитьться повільно навколо себе та веде "вудкою" по підлозі. Діти мають підскакувати на двох ногах, щоб "вудка" за них не зачепилася. Якщо таке сталося, то "рибка" вважається впійманою. Гра продовжується доти, доки не спім'ятає останню рибу.

Воскографія "Пейзажі Києва"

Вихователь. Діти, а давайте і ми створимо свої пейзажі давнього та сучасного Києва. А щоб вони були оригінальні і цікаві, виконамо їх у нетрадиційній техніці образтворчості – воскографії. Підійдіть до своїх мольбертів і намалюйте свіжіюю на аркушах будинки, дерева, гілочки каштанів, річки, міст, церкви на горі – що вам забажається. Хтось може бути художником сучасним, а хтось може помандрувати у часі і намалювати давній Київ. А щоб ваші малюнки "ожили", зафарбуйте їх аквареллю.

Під запис пісні П. Майбороди на сл. А. Малишка "Київський вальс" діти виконують завдання. Після завершення розглядають малюнки, розповідають про свою роботу.

За бажанням діти читають з пам'яті вірш Н. Забіли "Київ".

Київ – місто історичне,

Йому вже багато літ.

А воно красиве, вічне,

Навесні каштанів цвіт.

З нього почалася держава

У прадавні ще часи...

В ньому наша міць і слава,

В ньому предків голоси. ■

Бібліографічна довідка

Серію матеріалів про історію Києва подає "Палітра педагога", починаючи з другого номера цього року

ОПТИМІЗМ

Для обговорення і пошуку шляхів розв'язання актуальних, складних, неоднозначних питань, які стосуються виховання та розвитку наших малют, у "ДВ" кілька років тому було започатковано рубрику **Дискусійний клуб**.

Одна з обговорюваних – проблема дитячої агресивності – викликала значний резонанс серед читачів журналу. Вихователі, методисти, психологи, психіатри, батьки, занепокоєні стрімким зростанням у дітей сплесків негативної енергії і гніву, долучилися до роздумів над тим, як їх гасити, подолати та запобігти розвитку агресивності.

Перші відгуки та ідеї щодо розв'язання проблеми публікувалися у "ДВ", 2009, № 2. На сторінках журналу піднімалися і дотичні до теми питання, серед них **психокорекція дитячих страхов** ("ДВ", 2011, № 2), адже відомо, що агресивність – це зворотний бік страху. Приховані страхови малюка часто виявляються в його нездорів'ї поведінці. Тому вкрай важливим є індивідуальний підхід до кожної гіперактивної чи агресивної дитини.

Обговорення поставленого питання продовжується: у дошкільних закладах проводяться відповідні семінари та семінари, які пропонують дітям розміститися на індивідуальних доріжках-кілимаках чи декоративних подушках і послухати легенду. Розповідь супроводжується показом слайдів. Якщо малятам легенда відома, вони розповідають її за слайдами самі.

Легенда про заснування Києва

Біла хмарка тане, Синя хвиля грає
Сонячна пора, Радісний мотив,
Зацвіли каштани Київ зустрічає
Біля круч Дніпра. Друзів всіх своїх.

Сонце мріжить вів, Нас вітає добром.
Пахощі весні, Це – мій рідний Київ,
По Дніпру на Київ Попливли човни. Красень над Дніпром.

Вихователь. А ви знаєте кому це пам'ятник? (Відповіді дітей). Це пам'ятник Володимиру Великому – київському князю, який хрестив Київську Русь. На честь цієї знаменної події названо головною вулицю в Києві. Хто скаже, як вона називається? Так, Хрестянка. А чи знаєте, як з'явилося місто Київ?

Вихователь пропонує дітям зручно розміститися на індивідуальних доріжках-кілимаках чи декоративних подушках і послухати легенду. Розповідь супроводжується показом слайдів. Якщо малятам легенда відома, вони розповідають її за слайдами самі.

Легенда про заснування Києва

Колосъ давно на томъ мѣсѣцѣ, де теперъ Київъ, були ліси і поля. Якось прийшли туди три рідні брати: Кий, Щекъ, Хоривъ та їхнія сестра – Либідь. Стояли вони над Дніпромъ, милувалися дівочицькимъ краєвидомъ. І промовивъ найстаріший брат Кий: "Тутъ ми збудуємо дімъ для себе і для купцівъ, які будуть сюди приїжджати".

Вибували вони лісъ, побудували перші хати. А заосноване місто обвели ровомъ та обгородили. Назвали місто за іменемъ старшого брата – Київъ. На честь іншихъ братівъ назвали гори – Щекавиця і Хоревиця, а на честь сестри – річку Либідь.

Вихователь. Зараз біля Дніпра стоїть пам'ятник засновникам Києва – Кию, Щеку, Хориву та їхнії сестри Либідь (показує фото зображення пам'ятника та пропонує дітям його розглянути й описати).

Вихователь пропонує дітям скласти з пазлів зображення цього пам'ятника, поділивши на дві команди.

Київ сучасний

Вихователь пропонує дітям розглянути фото із зображенням сучасного Києва.

Вихователь. Діти, погляньте на ці фото зображені. Що на них зображено? Так, це також Київ. Порівняйте їх з попередніми.

© "Дошкільне виховання", 2011, №5

Дискусійний клуб

ОПТИМІЗМ